

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
G   PLH080055   2007-05   2009-04

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLB020005
PLH080044

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Instytut Ochrony Przyrody PAN; P. Pawlaczyk, A. Jermaczek, Klub Przyrodników; A. Łabędzki, Katedra Entomologii Leśnej UP, Poznań; S. Rosadziński, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska, UAM Poznań.

1.7. NAZWA OBSZARU:

Przygiełkowiska koło Gozdnicy

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 15 2 30

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 51 25 56

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

1 767,7

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

144

MAKSYMALNA

175

ŚREDNIA

160

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL432	Zielonogórski	90
PL515	Jeleniogórski	10

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc	Stan zachow.	Ocena ogólna
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea	0,85	A	C	A	A
4030	Suche wrzosowiska (Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion)	0,24	A	C	A	C
6120	Cieptolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	0,12	B	C	B	C
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	0,00	D			
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,17	A	C	B	C
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	2,10	B	C	A	B
7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	0,25	A	C	A	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	0,19	D			
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	2,99	B	C	B	B
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino	1,19	C	C	C	C

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU				
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	V								D
1042	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	V								D

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
<i>Calypogeia fissa</i>	V	A
<i>Campylopus flexuosus</i>	R	A
<i>Campylopus pyriformis</i>	R	A
<i>Drosera intermedia</i>	C	A
<i>Drosera rotundifolia</i>	R	A
<i>Eleocharis multicaulis</i>	C	A
<i>Erica tetralix</i>	R	A
<i>Fossombronia</i> sp.	R	A
<i>Isolepis setacea</i>	V	D
<i>Juncus acutiflorus</i>	R	A
<i>Juncus squarrosus</i>	V	D
<i>Ledum palustre</i>	C	D
<i>Nymphaea candida</i>	V	D
<i>Odontoschisma sphagni</i>	V	A
<i>Polytrichum commune</i>	V	D
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	V	A
<i>Rhynchospora alba</i>	C	D
<i>Rhynchospora fusca</i>	C	A
<i>Sphagnum angustifolium</i>	V	D
<i>Sphagnum compactum</i>	V	D
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	C	D
<i>Sphagnum fallax</i>	C	D
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	R	D
<i>Sphagnum molle</i>	V	A
<i>Sphagnum palustre</i>	R	D
<i>Sphagnum papillosum</i>	C	A
<i>Sphagnum rubellum</i>	V	D

Sphagnum squarrosum	R	D
Utricularia minor	R	A
Vaccinium uliginosum	V	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	28 %
Lasy liściaste	3 %
Lasy mieszane	49 %
Siedliska leśne (ogólnie)	10 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	6 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	1 %
Torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód, młaki.	3 %
	Suma pokrycia siedlisk 100 %

OPIS OBSZARU

Proponowany obszar położony jest w granicach mezoregionu Bory Dolnośląskie. Stanowi on fragment zatwierdzonego obszaru "Uroczyska Borów Dolnośląskich". Szata roślinna zdominowana jest przez bory sosnowe, występują tam jednak rzadkie w skali kraju zbiorowiska roślinne, związane z ekosystemami wodno-błotnymi i torfowiskowymi.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

W granicach projektowanego obszaru znajduje się największe w Polsce skupisko przygielki brunatnej *Rhynchospora fusca*. Fitocenozy zespołu *Rhynchosporium fuscae* są najcenniejszą postacią siedliska 7150. Znajduje się tam również największe w kraju stanowisko ponikła wielolodygowego *Eleocharis multicaulis*, gatunku charakterystycznego dla siedliska 3130. Te ostatnie reprezentowane są również przez zespoły *Ranunculo-Juncetum bulbosi* i *Sphagnetum cuspidato-obesi*. W granicach obiektu występują małopowierzchniowe, dobrze zachowane i typowo wykształcone torfowiska wysokie z wrzošcem bagiennym *Erico-Sphagnetum*. W płatach tego zespołu stwierdzono występowanie wielu gatunków charakterystycznych klasy *Oxycocco-Sphagnetum*, przede wszystkim rzadkich przedstawicieli roślin zarodnikowych (pkt. 3.3). Inne zespoły torfowisk wysokich to m.in.: *Sphagnetum magellanici*, *Sphagnetum papillosum* i *Ledo-Sphagnetum magellanici*. Murawy bliźniczkowe rozproszone są zwłaszcza w południowej części obszaru, nie zajmują tam jednak większych powierzchni. Torfowiska przejściowe charakteryzują się stosunkowo małym zróżnicowaniem zbiorowisk roślinnych. Najczęstszym są fitocenozy zespołu *Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolii*, spotkać tam można również: *Sphagno apiculati-Caricetum rostratae*, *Carici-Agrostietum caninae*, *Caricetum lasiocarpae* oraz niektóre postaci *Sphagno tenelli-Rhynchosporium albae*. Bory bagiennie zajmują niewielką powierzchnię. Weryfikacji wymagają zakwalifikowane do tego siedliska kompleksy borów bagiennych na płytkich torfach i murszach, które według danych z inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 w LP zajmują tam aż 61,01 ha. Według wstępnych obserwacji i podejmowanych dyskusji, reprezentują one trudne do sklasyfikowania zbiorowiska, przynajmniej częściowo będące postaciami degeneracyjnymi lub leśnymi zbiorowiskami zastępczymi innych dynamicznych kręgów roślinności.

4.3. ZAGROŻENIA

Głównym zagrożeniem jest antropogeniczne przekształcenie stosunków wodnych i przesuszenie torfowisk oraz płytkich rozlewisk. Skutkuje to również przyspieszeniem sukcesji na torfowiskach wysokich, co objawia się wkraczaniem trzęślicy modrej i gatunków drzewiastych, głównie sosny. Ważnym naturalnym czynnikiem umożliwiającym trwanie i rozprzestrzenianie się przygielkowisk i zbiorowisk z klasy *Littorelletea* jest buchtowanie ich siedlisk przez zwierzynę, głównie dziki. Stąd zagrożenie może stanowić tam również gospodarka łowiecka.

4.4. STATUS OCHRONNY

Proponowany Obszar częściowo pokrywa się z obszarem chronionego krajobrazu "Bory Dolnośląskie". W jego granicach mieszczą się trzy użytki ekologiczne (*Rosiczka*, *Wrzosiec*, *Zacisze*) i jeden rezerwat przyrody "Żurawie bagno" (1970 r., 42,1 ha), których łączna powierzchnia wynosi 76,09 ha.

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Grunty stanowią własność skarbu Państwa, z czego ponad 98% znajduje się w zarządzie Lasów Państwowych - nadleśnictwa Wymiarki

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

inwentaryzacje 2007 Inwentaryzacja w Lasach Państwowych

Rosadziński S. 2008 Dokumentacja przyrodnicza projektowanego rezerwatu przyrody "Przygielkowe Moczary"

Rosadziński S. 2008 Dokumentacja przyrodnicza projektowanego rezerwatu przyrody "Zacisze"

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02 2,4 %
PL04% PL05
2,0 %

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Żurawie Bagno</i>	+	2,4
PL04	<i>Bory Dolnośląskie</i>	*	
PL05	<i>Rosiczka</i>	+	0,5
PL05	<i>Wrzosiec</i>	+	0,4
PL05	<i>Zacisze</i>	+	1,1

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	B	25	-
230	<i>Polowanie</i>	B	5	-
810	<i>Odwadnianie</i>	A	15	-
950	<i>Ewolucja biocenotyczna</i>	B	2	-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-18-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-19-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA